

Krajanské listy – září 2014

Vydává Velvyslanectví České republiky v Pretorii ve spolupráci s českými krajany
v Jihoafrické republice.

Náměty a příspěvky zasílejte na adresu: maria.ramsova@seznam.cz
Redakce a Velvyslanectví České republiky v Pretorii neručí za obsah zaslaných příspěvků.
Redakční rada: Radek Nedvěd, Mária Ramsová, Mirka Schullerová

Vážení a milí krajané,

Přinášíme Vám další číslo Krajanských listů.

Ti, z Vás, kteří jsou z Kapského Města a pociťují potřebu zlepšit své znalosti českého jazyka, nechte se nezapomenou nahlásit na kurs, který zde proběhne počátkem října. Zveme Vás také na klavírní koncerty, které se uskuteční v Kapském Městě i v Johannesburgu.

Samotné listy Vám pak přináší několik zajímavých novinek, například, že ČR trápí nezaměstnanost méně než většinu evropských zemí a o tajemství vzniku tvarů pískovcových skal. Připomeneme si osobnost Aloise Mrštíka a podíváme se do Kutné hory a Františkových lázní. Jako vždy nechybí recepty, dávka humoru a cvičení z českého jazyka.

Přejeme Vám pěkné září!

Vaše redakce

INFORMACE VELVYSLANECTVÍ ČR V PRETORII	2
SEMINÁŘ ČESKÉHO JAZYKA V KAPSKÉM MĚSTĚ 2014.....	2
TERMÍNY KONZULÁRNÍCH DNŮ V KAPSKÉM MĚSTĚ	2
POZVÁNKA NA KLAVÍRNÍ KONCERTY	3
INZERÁTY / ŽÁDOSTI / OZNÁMENÍ	3
VÝBĚR ZE ZPRÁV	5
NEZAMĚSTNANOST JE V ČESKU ČTVRTÁ NEJNIŽŠÍ Z CELÉ EU	5
CENY POZEMKŮ PRO STAVBU DOMŮ ZA ČTYŘI ROKY VZROSTLY O 17 PROCENT... 5	5
ČESKÉ OSOBNOSTI: ALOIS MRŠTÍK.....	5
PAMÁTKY UNESCO: KUTNÁ HORA	6
ZAJÍMAVOSTI.....	8
SLAVNÉ ČESKÉ VYKOPÁVKY VČETNĚ VĚSTONICKÉ VENUŠE BYLY PŘEVEZENY DO PRAHY.....	8
TAJEMSTVÍ PÍSKOVCOVÝCH ÚTVARŮ BYLO ROZLUŠTĚNO.....	8
ČEŠI SI SAMI STAVÍ, PĚSTUJÍ ZELENINU I CHOVAJÍ ZVÍŘATA. UŠETŘÍ A MAJÍ JASNO O KVALITĚ.	9
ČESKÉ LÁZEŇSTVÍ: FRANTIŠKOVY LÁZNĚ	10
ČEŠTINA.....	11
POHLEDEM ZVENČÍ.....	11
ZDRAVÝ DOMOV	13
ZÁBAVA.....	14
HUMOR.....	14
RECEPTY	15
SPRÁVNÁ ŘEŠENÍ.....	15

INFORMACE VELVYSLANECTVÍ ČR V PRETORII

(Kontakt: Embassy of the Czech Republic, 936 Pretorius Street, Arcadia, Pretoria,
P.O. Box 13671, Hatfield 0028-Pretoria, e-mail : consulate_pretoria@mzv.cz, tel.: 012 4312380, fax:
012 4312398)

SEMINÁŘ ČESKÉHO JAZYKA V KAPSKÉM MĚSTĚ 2014

Velvyslanectví ČR v Pretorii ve spolupráci s lektorkou Radkou Hejmalovou-Millar s potěšením oznamují, že ve dnech 2. – 4. října 2014 se bude konat už tradiční seminář českého jazyka v Kapském Městě.

Letošní seminář bude opět realizován v prostorách budovy Visegrádského domu na adrese: Fleetwood Avenue 2, Claremont, Kapské Město.

Seminář je koncipován tak, aby každá skupina studentů měla alespoň dvě vyučovací lekce. Účastníkům musí být nejméně 10 let.

Program semináře:

Čtvrtek 2. 10.

17:00 – 18:30 začátečníci (úplní začátečníci, bez znalosti českého jazyka)

Pátek 3. 10.

16:30 – 18:00 mírně pokročilí (studenti, kteří již v minulých letech absolvovali na semináři kurz pro začátečníky)

18:15 – 19:45 pokročilí

Sobota 4. 10.

10:00 – 11:30 začátečníci

11:45 – 13:15 mírně pokročilí

13:30 – 15:00 pokročilí

Zájemci, hlaste se, prosím, na e-mailu RadkaHej@gmail.com nebo na telefonním čísle 082 468 1401, nejpозději do 15. září 2014.

Těšíme se na Vás!

TERMÍNY KONZULÁRNÍCH DNŮ V KAPSKÉM MĚSTĚ

Nejbližší konzulární dny v Kapském Městě se budou konat v následujících dnech 2. – 3. 10. 2014.

Úřední hodiny většinou mezi 8.00 – 15.00 na adrese Visegrádského domu (bývalého Generálního konzulátu ČR), Fleetwood Avenue 2, Claremont. Pro vyřízení Vašich žádostí je nutné si předem sjednat schůzku prostřednictvím Velvyslanectví ČR v Pretorii (consulate_pretoria@mzv.cz nebo na telefonním čísle 012 4312380).

Ve Visegrádském domě nelze podat žádost o vízum.

POZVÁNKA NA KLAVÍRNÍ KONCERTY

Slavné dílo Antonína Dvořáka Slovánské tance, v úpravě pro čtyři ruce, vám představí dva čeští pianisté Michaela Malá Simpson a Lukáš Klánský. Tyto dva mladé umělce pojí dlouholeté přátelství a společné studium v Čechách. Lukáš Klánský je laureátem mnoha národních i mezinárodních soutěží. V současné době vystupuje jako sólový klavírista, ale také jako komorní hráč ve svém klavírním triu, se kterým slaví další hudební úspěchy. Michaela Malá Simpson vystudovala Akademii múzických umění v Praze a nyní žije v Kapském Městě, kde se věnuje převážně výuce hry na klavír a spolupracuje s místními umělci.

Srdečně Vás zveme na koncerty, které se uskuteční v Kapském Městě a v Johannesburgu.

Koncerty finančně podpořilo Velvyslanectví ČR v Pretorii.

Kapské Město:

Datum: 17.10.2014
Čas: 19h30
Místo: Auditorium German International School
Tambeorskloof, Bayview Avenue 28
Vstupenky: R90
Informace: 082 976 5900 nebo www.musicamundi.webs.com

Datum: 19.10.2014
Čas: 18h30
Místo: Casa Labia Cultur Centre
192 Main Rd, Muizenberg
Informace: 021 788 6068 nebo <http://casalabia.co.za/>

Johannesburg:

Datum: 20.10.2014
Čas: 19h30
Místo: Da Capo Concert Chamber
186 Kent Avenue, Rendale, Randburg
Vstupenky: R120
Informace: 082 458 3522 nebo hhpromo@mweb.co.za

INZERÁTY / ŽÁDOSTI / OZNÁMENÍ

Hledají se:

Hledá se český občan, pan Jaroslav Hemelka, nar. 4.7.1983, poslední známá adresa: 7 Plattenklip/Derwent Road, Tamboers Klokt.

V případě, že o uvedeném máte informace, dejte prosím vědět panu Haraldu Besserovi z německého Ehenkirchenu, tel. + 49 8435-941256, e-mail: besser-neuburg@t-online.de

Hledá se MUDr. Martin Borůvka, nar. 1944 nebo 1945, student medicíny dětské lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze v letech 1964 – 1969. V roce 1969 emigroval do Pretorie.

V případě, že o uvedeném máte informace, dejte prosím vědět paní Jaroslavě Vránové, e-mail: jaroslavavranova@email.cz.

Hledá se Zdenka (Stela) Van der Burg, poslední známá adresa: 3 Daniel Str., Aldra Park, Johannesburg. Hledá ji pí Julie McCurrie, která žije v Harare.

V případě, že o uvedeném máte informace, dejte prosím vědět na e-mail consulate_pretoria@mzv.cz.

Výuka češtiny a angličtiny od začátečníků až po velmi pokročilé, od dětí až po důchodce.

Individuální přístup. Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobilní telefon 0824681401, e-mail RadkaHej@gmail.com

Kvalifikovaná soudní překladatelka nabízí vypracování překladů z češtiny do angličtiny a z angličtiny do češtiny (případně z a do ruštiny a němčiny). Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobilní telefon 0824681401, e-mail RadkaHej@gmail.com.

Naučte se šít jako profesionálové a oblékejte se podle svých představ.

HODINY ŠITÍ pro začátečníky i pokročilé

Individuální přístup a zdokonalení vašich dovedností jsou u nás zaručeny.

Specializujeme se také na **DESIGN A ZAKÁZKOVÉ ŠITÍ** svatebních šatů; večerních, business a vycházkových oděvů.

Najdete nás v Centurion.

VOLEJTE 0834484795 – Petra

Villa Klara B&B nabízí ubytování v luxusně vybavených pokojích v srdci Johannesburgu v Northcliffu. Guesthouse je vhodně situován velmi blízko nákupního střediska Cresta.

Ideální pro byznysovou klientelu díky své poloze. (CBD 15minut, Sandton 20minut, N1 7 minut, nemocnice 10 minut)

Pokoje mají WiFi spojení.

Pro více informací navštivte naši webovou stránku www.villaklara.co.za

Rezervace: klara@villaklara.co.za či 011 478 2513. Denně od: 08:00 do 17:00.

At Villa Klara, the customer always comes first

VÝBĚR ZE ZPRÁV

NEZAMĚSTNANOST JE V ČESKU ČTVRTÁ NEJNIŽŠÍ Z CELÉ EU

Míra nezaměstnanosti v ČR na úrovni sedmi procent byla v roce 2013 čtvrtá nejnižší v EU po Nizozemsku, Německu a Rakousku. Průměrná nezaměstnanost v EU činila 11 %. Vyplývá to z výběrového šetření pracovních sil, které představil Český statistický úřad (ČSÚ). V Česku ale pracuje podle šetření ČSÚ minimální počet osob na částečné úvazky (5,8 %), zatímco v Nizozemsku je to například až 50 % zaměstnaných lidí. S tím souvisí v případě ČR i jedna z nejvyšších délek odpracované doby v hlavním zaměstnání (40,9 hodiny) proti průměru 37,1 hodiny v EU.

ČR se také vyznačuje dominantním zastoupením zaměstnanosti v průmyslu a stavebnictví (37,5 %), zatímco v celé EU je to 24,5 %. Česko zároveň patří mezi země s nejvyšší zaměstnaností starších mužů ve věku od 55 do 64 let (62,6 %, 6. místo v EU). Naopak pod průměrem je u nás zaměstnanost starších žen (41,4 % proti 43,3 % v EU).

Zdroj: novinky.cz

CENY POZEMKŮ PRO STAVBU DOMŮ ZA ČTYŘI ROKY VZROSTLY O 17 PROCENT

Kdo před několika lety investoval do koupě pozemku, neudělal chybu. Na rozdíl od cen bytů a rodinných domů, které v období krize klesaly, ceny stavebních parcel stabilně rostly. Vyplývá to z údajů Hypoteční banky a vyjádření analytiků. „Za poslední čtyři roky vzrostla cena pozemku o zhruba 17 %. Setrvalý růst cen je dán nedostatkem stavebních pozemků, na rozdíl od dostupnosti bytů a rodinných domů,” řekl Novinkám Petr Němeček, ředitel odboru nemovitostí Hypoteční banky. Loni začaly mírně růst i ceny bytů a rodinných domů, od roku 2010 ale jejich hodnota klesala.

Nejvíce se podle bankovních statistik kupují pozemky v blízkém okolí Prahy a ve Středočeském kraji, a to v zhruba pětině případů - díky vyšší kupní síle Pražanů. Následuje Jihomoravský kraj a rozdíly mezi ostatními kraji jsou pak již minimální. Přes 60 % pozemků se nachází v obcích do 5 tisíc obyvatel. Skoro 40 % pozemků je v kategorii od 501 do 1000 metrů čtverečních, druhé nejčastější jsou pozemky do 500 metrů čtverečních. HB Index vychází z cen pozemků, které oceňuje při poskytnutí hypotéky svým klientům. Ceny srovnává vůči začátku roku 2010, od kdy index u pozemků, bytů a rodinných domů počítá.

Při nákupu pozemku by si podle něj kupující měl prověřit územní plán města či obce, zda přes pozemek nevedou nějaké inženýrské sítě, které by omezily možnosti výstavby a jaké jsou v okolí stavební plány.

„Aby nebyl překvapen, že mu za dva roky na sousedním pozemku vyroste průmyslová hala. Určitě bych si také prověřil katastr a případné zástavy na pozemku, ale i kapacity přípojek inženýrských sítí, které si kupují jako součást pozemků. Doporučuji nespěchat, odolat nátlaku typu, že na pozemek je více zájemců,” dodává Hospodář.

Zdroj: novinky.cz

Rubriku připravila: Mária Ramsová

ČESKÉ OSOBNOSTI: ALOIS MRŠTÍK

byl český spisovatel a dramatik

(14. října 1861, Jimramov – 24. února 1925, Brno)

Nejstarší z bratrské čtveřice jimramovských rodáků se narodil v rodině místního ševce 14. října 1861.

Otec se snažil dát všem synům náležité vzdělání, a proto se s celou rodinou přestěhoval do Ostrovačic, odkud bylo blíže do brněnských škol. Alois vystudoval reálku a učitelský ústav. Učitelskou praxi zahájil na Slovensku, brzy se však vrátil na Moravu, kde působil jako podučitel. Učil v Lískovci, Rakvicích, Hrušovanech, Těšanech a od roku 1889 byl správcem jednotřídky v Divákách. V roce 1901 se zde oženil s Marií Bezděkovou z Kobylí a bratr Vilém zde koupil domek. Alois zemřel ve věku 64 let na následky tyfóvé epidemie, která v Divákách vypukla v důsledku používání kontaminované vody z obecní studny.

Jeho literární prvotinou byla sbírka črt a povídek Dobré duše z roku 1893.

Vrchol jeho díla představuje drama Maryša, vzniklé ve spolupráci s bratrem Vilémem. Její námět si Alois přivezl z Těšan a původně zamýšlel zpracovat ho jako román, ale Vilém jej přesvědčil o dramatu. Bratrská spolupráce se osvědčila, a tak společnými silami vznikla i knížka Bavlňovy ženy a jiné povídky z roku 1897. Z dlouhodobého pobytu v Divákách na pomezí Slovácka a Hané čerpá Aloisovo největší devítisvazkové dílo Rok na vsi – Kronika moravské dědiny. Desetiletá práce byla završena opět bratrskou spoluprací, když se na konečném znění znovu podílel i bratr Vilém. Vzhledem k rozsahu látky autor opustil tradiční románovou kompozici a pomocí vypravěče učitele jde o volný tok vyprávění v kronikářské posloupnosti.

Alois Mrštík zemřel v brněnské nemocnici 24. února 1925. Jeho život a dílo připomíná i poštovní známka z roku 1961.

Oba bratři povýšili úroveň moravské literární tvorby na srovnatelnou evropskou úroveň.

Díla

- Dobré duše – povídky
- Bavlňova žena – povídky, spolu s Vilémem Mrštíkem
- Obrazy z Tater
- Idyla celoročního života
- Rok na vsi – románový cyklus s podtitulem Kronika moravské dědiny, nejprve byl vydáván v časopise Květy, spolu s Vilémem Mrštíkem

Divadelní hry

Maryša

Tato hra patří k vrcholům českého realistického dramatu. Děj se odehrává na slovácké vesnici. Mladá dívka – Maryša je z finančních důvodů nucena provdat se za vdovce Vávru, který má z předchozího manželství tři děti. Nové manželství není šťastné a končí tragicky – Maryša Vávru otráví jedem nasýpaným do kávy.

Toto drama řeší majetkové poměry a nerovný vztah muže a ženy. Jde o kritiku poměrů na vesnici.

Námět hry je od Aloise Mrštíka, hru zpracoval Vilém Mrštík.

Zdroj: Wikipedie

Rubriku připravila: Mirka Schullerová

PAMÁTKY UNESCO: KUTNÁ HORA

Řadí se po bok historicky nejvýznamnějších měst ČR. Vždyť historie našeho státu se tu začala psát již v raném středověku, především díky zdejší těžbě stříbra. Právem je tedy Kutná Hora považována za pokladnici a klenot země, jehož bohatství stojí u samé kolébky rozmachu českého království.

Může se pochlubit celou řadou architektonických slohů a zcela unikátních staveb z různých historických období. Ze všech ulic, domů i kostelů tu na nás doslova dýchá její dlouhá historie, plná významných dějinných událostí. Poslední roky jsou také ve znamení návratu k tradici vinařství, které bývalo v minulosti nedílnou součástí koloritu města.

Historické jádro Kutné Hory s pozdně gotickým chrámem svaté Barbory a kostelem Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci představuje jedinečně dochovanou středověkou urbanistickou strukturu s řadou gotických, renesančních a barokních domů. Na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO byly zapsány v roce 1995.

K dalším významným památkám patří také Vlašský dvůr, pozdně gotický měšťanský Kamenný dům, kostel sv. Jakuba, Jezuitská kolej nebo klášter řádu sv. Voršily. Díky patriotismu místních občanů a také v důsledku zápisu některých částí města do kulturního a přírodního dědictví UNESCO bylo v uplynulých deseti letech opraveno mnoho domů historického jádra, byla zahájena celková rekonstrukce chrámu sv. Barbory a komplexní rekonstrukcí prochází i katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci stejně jako areál Jezuitské koleje. Můžeme říci, že pro tyto památky, které jsou odkazem našich předků, udělalo město mnohé a mnohé ještě hodlá udělat. Cílem je zvelebit i další části města, které budou vkladem příštím generacím.

Možná nevíte, že...

Vlašský dvůr býval dočasným sídlem českých králů.

Bronzová deska z roku 1595, pocházející z původní staré kutnohorské radnice říká: „Kdokoliv z radních osob za řízením vstoupíš do radnice, svrhni přede dveřmi se sebe všecku osobní vášeň, hněv, násilí, zášť, přátelství, pochlebenství, podrob osobu i péči svou obci. Neboť jak spravedliv nebo nespravedliv budeš k jiným, rovněž očekávati a podstoupiti musíš soud boží.“

Červené světlo v kostele sv. Jana Nepomuckého lze považovat za ojedinělý jev, pozorovatelný jen v květnu a červnu. Tehdy sluneční paprsky procházejí vitráží okna a osvětlují obraz sv. Jana Nepomuckého, který tak vypadá, jako by krvácel.

Kostnice vděčí za svůj dnešní vzhled architektu J. Santinimu a za podobu interiéru Františku Rintovi. Že vám jeho jméno nic neříká? Není divu, když vstoupil do dějin jen jednou, a to tím, že je autorem neobvyklé výzdoby sestávající výhradně z lidských kostí. Bývalé královské město spjaté s dolováním stříbra a ražbou mincí, pokladnice českých králů s dominantami dvou katedrál nabízí svým návštěvníkům také nevšední současnost.

Zdroj: www.unesco-czech.cz
Rubriku připravila: Mária Ramsová

ZAJÍMAVOSTI

SLAVNÉ ČESKÉ VYKOPÁVKY VČETNĚ VĚSTONICKÉ VENUŠE BYLY PŘEVEZENY DO PRAHY

Nová budova Národního muzea se na měsíc stala domovem tří největších klenotů českých muzejních sbírek – Věstonické Venuše, hlavy Kelta ze Mšeckých Žehrovic i vzácných meteoritů z Opavy-Kylešovic.

Unikátní exponáty, které zřídka opouštějí trezory, se představí poprvé v historii společně v Praze na výstavě s názvem Unikáty zemských muzeí.

Jedny z nejvýznamnějších archeologických nálezů z území ČR, které jsou dlouhodobě uloženy v několika muzeích, byly z Opavy převezeny do Prahy za přísných bezpečnostních opatření. Dohlíželi na ně muži v kuklách se samopaly. Vedení všech tří muzeí dohlíželo na kufříky, ve kterých byly pečlivě zabaleny exponáty. Speciálně pro výstavu byly pořízeny trezorové vitríny z neprůstřelného, téměř pět centimetrů silného skla. Putovní výstava Unikáty zemských muzeí je součástí projektu Strážci paměti: 200 let muzejnictví v ČR, kterým tři zemská muzea slaví kulaté výročí své existence. Po první zastávce v Opavě přináší výstava nejvzácnější předměty českých muzejních sbírek i do Prahy na půdu Národního muzea.

Zdroj: novinky.cz

TAJEMSTVÍ PÍSKOVCOVÝCH ÚTVARŮ BYLO ROZLUŠTĚNO

Pískovcové útvary fascinují lidi prakticky odjakživa. Vědci však nedokázali doposud vysvětlit, jak skalní brány, věže nebo převisy vznikly. Zlom však nastal nyní, díky práci českých geologů, kteří odhalili tajemství síly, jež tvaruje pískovce. Jejich studie byla publikována v aktuálním čísle prestižního vědeckého časopisu Nature Geoscience. Pískovce vytvářejí v přírodě fascinující útvary, často dokonce i celá skalní města. Jejich specifické reliéfy, například z Coloradské plošiny či mnoha dalších oblastí USA, jsou dobře známy z řady dobrodružných filmů.

Výjimečné nejsou ale ani v Česku, cestovatelé na ně mohou narazit v Českém ráji či na Adršpašsku. Jak ale mohly vzniknout dvě desítky metrů velké útvary, například mohutná Pravčická brána v Národním parku České Švýcarsko? Přes 150 let dávali vědci hlavy dohromady. Shodli se na tom, že pískovec rozkládají zrnko po zrnku dobře známé erozní procesy – krystalizace solí, mrznutí vody, dopad dešťových kapek či tekoucí voda. Co však tyto procesy koordinuje, zjistili až nyní geologové z Přírodovědecké fakulty UK v Praze, Geologického ústavu AV ČR a Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR.

Mistrem sochařem je gravitace. „Pískovcová skála je propojena v jeden celek tlakovým polem skrze vzájemně se dotýkající zrna a zatížení, jehož zdrojem je hmota skály a gravitační pole. Právě

gravitačně generované tlakové pole koordinuje rozpad pískovce,“ uvedli geologové ve studii. „Experimenty prokázaly, že rychlost eroze i zvětrání se zpomaluje s rostoucím stlačením. Tam, kde je stlačení nízké, postupuje eroze rychleji, tam, kde je stlačení vyšší, je eroze mnohem pomalejší. Erozní procesy (solí, mráz, déšť) tak vlastně jen odstraňují to, co jim dovolí tlakové pole erodovat. Výsledkem vzájemné interakce tlakového pole a erozních procesů jsou dokonalé tvary: do hladka vykroužené křivky oblouků nebo skály stojící na neuvěřitelně tenkých stopkách,“ konstatovali vědci.

Zmenšené modely skalních bran, oken, převisů i sloupků se českým geologům podařilo vytvořit za použití pískovce z Českého ráje a pomocí běžných erozních procesů. Asi deset centimetrů vysoká imitace skalního bloku ukázala, že tlakové pole horizontální puklinu obloukovitě obtéká, podobně jako voda obtéká překážku v řece. Tím vzniká skalní brána, neboť okolí pukliny se rychle rozpadá. Výsledkem je stabilní pískovcový útvar, který se již nerozpadá tak rychle.

„Skály na tenké patce vznikají tak, že eroze postupující z boků se postupně zpomaluje podle toho, jak roste tlak v zužujícím se sloupku. Modelování tlaku pomocí počítačů odhalilo, že tlak je rozhodujícím činitelem, který dává skalním formám tvar,“ popsali tajemství síly, která tvaruje pískovce, geologové. Světoví vědci zaměřující se na pískovce v posledních desetiletích zkoumali především zvětrávací procesy. Na fakt, že všechny procesy musí něco koordinovat, ukázali až čeští geologové. Studii vedenou RNDr. Jiřím Bruthansem, Ph.D., z Přírodovědecké fakulty UK citovali přední zahraniční servery, jako jsou BBC, Nature či Discovery.

Zdroj: novinky.cz

ČEŠI SI SAMI STAVÍ, PĚSTUJÍ ZELENINU I CHOVAJÍ ZVÍŘATA. UŠETŘÍ A MAJÍ JASNO O KVALITĚ.

Češi se stále více spoléhají na své vlastní síly. Svépomocí si staví rodinné domy, chaty, pěstují zeleninu a ovoce a chovají hospodářská zvířata. Svépomocí tak v ČR vyrůstá ročně téměř pět tisíc rodinných domků.

Češi přitom už mají i zhruba 400 tisíc rekreačních objektů, po Švédech nejvíce v Evropě. Valnou většinu z nich vylepšených či zcela zrekonstruovaných právě svépomocí. „Má to dva důvody. Lidé ušetří peníze, zbaví se dohadů o různé doplatky za vícepráce a vědí, jak kvalitní materiál byl použit,“ říká finanční poradce František Macháček. Na svých zahrádkách Češi pěstují stále více ovoce a zeleniny. Důvody jsou podle Macháčka opět dva – ušetří se a současně člověk ví, co jí, odkud a jaká hnojiva a v jakém množství používá.

Ročně tak sklídí Češi na svých políčkách kolem 100 tisíc tun brambor, 5400 tun jahod, 13 tisíc tun rybízu, šest tisíc tun třešní, 10 tisíc tun rajčat a osm tisíc tun mrkve. „Zalévám dešťovkou, hnojím kompostem, který sama zakládám, a nemusím se tak bát dávat naši zeleninu malým dětem,“ svěřila se osmatřicetiletá Michaela. V Česku lidé chovají i desetitisíce slepic, králíků, koz a ovcí. Hlavním důvodem je vyšší kvalita získaného masa a vajec než u stejných produktů, jež by draze kupovali v obchodech.

Z úsporných důvodů, ale i proto, že se snažíme jíst kvalitně, si stále více z nás nosí obědy do práce z domova. Podle výzkumu společnosti Profesia tak v ČR činí již polovina zaměstnanců. „Vaření doma je nejlevnější způsob stravování. Když se vaří oběd, zůstane i na druhý den,“ říká padesátiletá Klára, která každý den balí oběd pro sebe a manžela do zaměstnání. Navíc vím, jaký používám tuk, vím, co mi nedělá dobře, a tomu se při vaření vyhnu,“ dodala Klára.

Jen za nákup potravin vydávají domácnosti podle Českého statistického úřadu zhruba dvacet procent svých příjmů. I proto k nejoblíbenějším českým knihám dlouhodobě patří různé kuchařky a pořady o vaření mívají v televizi vysokou sledovanost.

Zdroj: novinky.cz
Rubriku připravila: Mária Ramsová

ČESKÉ LÁZEŇSTVÍ: FRANTIŠKOVY LÁZNĚ

Malebné lázeňské městečko, založené v roce 1793, se nachází na západě Česka. Uchovala se zde neopakovatelná atmosféra počátku 20. století, která se odráží v éře neoklasicismu. Díky tomu je město právem považováno za jeden z nejromantičtějších koutů země. Lázně se vyznačují mírným klimatem, typickým pro podhůří, výjimečně čistým ovzduším vzdáleným hluku a shonu velkých měst. Okolní parky jsou ideálním místem pro klidné procházky za zvuků hudby doléhajících z kolonád. To vše umocňuje blahodárný účinek minerálních pramenů, které sem přivádějí množství turistů, jež chtějí zlepšit své zdraví.

Přírodní léčivé zdroje

Minerální voda uhličitá, přírodní zdroj suchého oxidu uhličitého, lokální zdroj peloidů (slatina sirnoželezitá).

Léčebné indikace

Dospělí + dorost: Nemoci oběhového ústrojí, nemoci trávicího ústrojí, nemoci z poruchy výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí, nemoci nervové, nemoci pohybového ústrojí, nemoci kožní, nemoci gynekologické, nemoci onkologické.

Volný čas

Fitnesscentra, solária, svět vody a relaxace Aquaforum, hřiště na minigolf, golfové hřiště, tenisové kurty, půjčovna kol, nordic walking, petanque, fotbalový stadion. Divadlo, muzeum, galerie, knihovna, taneční kavárny, kasino, veřejný internet. Milovníci rybaření mohou „hodit“ udičku ve speciálně vyhrazených místech v okolí města.

Výlety do okolí

Komorní hůrka: Nejmladší sopka z období čtvrtohor v ČR, vzdálená od města 2 km, kterou vědci nepřetržitě zkoumali více než 200 let, mezi jinými i J. W. Goethe. Naučná stezka s informačními tabulemi.

Národní přírodní rezervace Soos: Evropská rarita. Okružní naučná stezka s informačními panely umožňuje návštěvníkům pozorovat bahenní sopky, minerální prameny a zajímavou flóru i návštěvu muzea s expozicemi Jurský park a Ptačí svět.

Hrad Seeberg: Původně středověká románská pevnost, později přestavěná na venkovskou renesanční rezidenci. Po dlouholeté devastaci byl hrad opraven, dnes nabízí návštěvníkům sbírku nábytku z 19. století, expozici o historii života na chebském venkově na počátku 19. století a ukázky českého porcelánu.

Cheb: Jedno z nejstarších, nejvýznamnějších a stavebně nejceněnějších měst v Čechách. K předním památkám patří románský hrad s Černou věží a hradní kaplí, starobylé náměstí s převážně gotickou, renesanční a barokní zástavbou a unikátním Špalíčkem.

Vyhlídka Bismark: Zrekonstruovaná kamenná rozhledna na Zelené hoře u Chebu.

Zdroj: <http://lecebne-lazne.cz>

ČEŠTINA

Vyjmenovaná slova známe všechna, takže vzhůru do procvičování, protože jak všichni víme, opakování je matka moudrosti.

Cvičení

Doplňte I / Í nebo Y / Ý:

V-žka našeho kostela je nadb-tečně v-soká. Co to máš za neobv-klé způsoby? Raději drž jaz-k za zuby. Mus-m sv-nout svoje v-kresy, než jim někdo způsobí nějaký zb-tečný úb-tek. Sl-šíš ty l-bé tóny? Odkud se oz-vají? Nez-vej, raději zp-tuj svoji m-sl. Uloup-l jsem pár ořechů na sousedově l-sce. Vel-kými doušky v-prázdnil láhev v-na a ještě se mu sb-haly sl-ny na p-vo. Stm-vá se, už brz-čko v-jde Měs-c. Uv-díme se z-tra. Mez- borov-cemi se m-hla l-ška. V-díš tam v-set toho netop-ra? Na m-tině se někol-k m-nut v-hřívala zm-je, ale když jsme ji chtěli polap-t, zm-zela ve v-sokém b-lí. Nepl-tvej p-tnou vodou! Můj pl-šový medv-dek se jmenuje Dal-bor a ten tvůj L-bor. V-šlápne s- dnes na V-šehrad nebo v-m-slíš nějaký jiný v-let? Měl jsem na m-sli v-jet s- na V-toň. Z-skal jsem cenu za nejv-znamnějšího jaz-kozp-tce. Už js- v-budoval ten p-skový hrad? Už brz- se mus-m v-stěhovat z naší m-sl-vny.

Připravila: Radka Hejmalová-Millar

Jazykolamy

Tak pokopete mi to pole, nebo nepokopete mi to pole?

Teto, teto, zametete-li to tu po mně, nebo nezametete-li to tu po mně? Nezametete-li to tu po mně vy, zametu to tu tedy já.

Treska tleskla Terce, Terka tleskla tresce.

Tu ti teto tato tátova teta tyká!

Tvrdíš, že sis přiskřípl prsty mezi dvířka skříně.

Tři sta třicet tři stříbrných křepelek přeletělo přes tři sta třicet tři stříbrných střech.

Třpytný břit zřel, stříbřitý břit třel.

Zdroj: jazykolamy.funsite.cz
Rubriku připravila: Mária Ramsová

POHLEDEM ZVENČÍ

Čeští turisté v JAR – blog

V&A Waterfront – lákadlo nejen pro líné turisty

Nečekaný pozdnější přílet trochu zkomplikoval plány. Souhra počasí a lidského faktoru nám moc do noty nehrála... Jak místní říkají „stůl měl na sobě ubrus“ a to slušně zdobený a navíc vítr byl i o 1000 metrů níže tak silný, že lanovka na Stolovou horu byla zavřena. Změna je život, takže první „výlet“ směřoval do přístaviště V&A Waterfront. Neuvěřitelné...

Po dvou dnech v Johannesburgu zde člověk může jen tak jít po ulici, nikdo na něj zvláště nekouká, nemá tu pocit strachu a navíc, je na co se dívat. Téměř zázrak, co udělají dvě hodiny letu! Zdálky a vlastně i ze vzduchu vypadá přístav dost technicky a pomyšlení na procházku moc nepřipadá v úmysl.

Stačí si ale koupit nějakého průvodce a ihned zjistíte, že je to omyl, a vydáte se tam. Pokud není zrovna ideální počasí pro Stolovou horu nebo nepatříte mezi turisty „chodce“, pak je to cíl právě pro vás! Už příchod k obrovskému přístavišti hraje barvami a zajímavostmi. Na jedné straně čtvrť bohatých s jachtami u domu, na druhé straně industriální stará část, jejíž dominantou je cosi jako historický maják s hodinami. Projdete po malém, ne zrovna jistě vypadajícím mostu (při pohledu z něj zrovna rozřezávali jednu z takových těch obrovských lodí, co se vidí jen v oceánu), nezapomenutelný pohled, všechno ručně, jak z čb filmu z 18. století a jste v přístavním ráji.

Je pravdou, že zevnitř přístav působí spíš „turisticky“ než funkčně, ale věřte, že líbit se vám tu bude. Mísící se vůně lnoucí se z restaurací s občasným závanem puchu z ryb; venkovní restaurace a kavárny, hotely, obchodní centrum, lodě, vlnolamy, obrovské kolo, market či obří akvárium, ale i zbloudilého rybáře. Nechybí tu prostě nic (i když nejsem žádný odborník na přístavy).

Bylo zrovna po poledni, takže jsme si to namířili k první lákavě vypadající restauraci – na výběr jich je zde opravdu nesčetně, ale za tuhle dávám ruku do ohně – MONDIAL Menu, které poskytuje informace o roku a místu vzniku nabízených pokrmů, velmi ochotná obsluha, výhled na Stolovou horu, pěkný, čistý interiér a jídlo, jak se patří. Když už píšou, kde se co vzalo, byla by ostuda ony recepty odfláknout tzv. po africku. Takže se nemusíte bát si dát ani japonský ramen, stylově servírovaný v ručně dělané misce s hůlkami, ale ani waldorfský salát, cheeseburger nebo mexický tacos... jsem přesvědčena, že každý si vybere a když ne zde, za rohem určitě!

Po obědě následovala obchůzka celého přístavu, nezdá se to, ale zase tak malý není. Těžko popisovat, co všechno zde můžete vidět... „Památky“ jako takové tu nenajdete, zato na načerpání přímořské atmosféry je to pro začátek top! Pouliční umělci, ruch přístavu, mnohost vůní a chutí, pestrý sortiment malých obchůdků s tradičními africkými výrobky, pohled na oceán – vše v jednom! Na konec jsme vlezli i na to obrovské kolo, co lákalo všechny turisty, a koukli se na vše ještě tak trochu z nadhledu... Pokud trpíte závratěmi, nebuďte smutní, zas tak o moc nepřijdete!

Parné počasí nás donutilo navštívit Waterfront Craft a následně i Art Market. I když nemáte hlad ani v nejmenším a netoužíte po zmrzlině či chladivém nápoji, věřte, že vstupem do tohoto uzavřeného gastroměstečka se to změní. Domácí zmrzlina, freshe, sušené ovoce, pečivo, sladkosti, olivy... Jen silní odolají! Na umění moc nejsem a tak Art Market zůstal nepolíben mým finančním příspěvkem, nicméně ze kouknutí to stálo! Poslední velkou atrakcí v přístavu je Two Oceans Aquarium. V půl šesté tam ale nechoďte! Zavírají v celou a těch 300 druhů živočichů si zaslouží delší pozornost. Takže konec prohlídky... ono totiž celý přístav, jako by úderem šesté zaspal, tedy až na restaurace!

Při cestě zpět nás čekalo ještě další štěstí v neštěstí... Viděli jsme sice prezidenta a celou přehlídku všech vojenských oddílů Afriky (nejspíš), ale zase se naše cesta na hotel z půl hodiny prodloužila na hodinu a půl. A to nejen proto, že by člověk byl zvědavý, jako že já jsem a chtěla jsem prostě všechno vidět, až jsem nakonec vlastně neviděla téměř nic, ale i proto, že se na zhruba 4 hodiny zastavilo celé město, zablokovalo se, všude jen policisté, ozbrojenci (kterým jsem se vyhýbala obloukem - ty jejich

zbraně, brrr) a zátarasý a to šel prezident Zuma jen otvírat nějaké muzeum či co to bylo. U nás to takto nevypadalo, ani když přijel Obama, holt asi uznávají autority! Ti, co se nenacpali k zátarasům, aby viděli, sledovali přímý přenos kdekoliv se dalo... zejména místní trafikáři využili příležitost, stejně jako místní lůza, která sice netoužila po prezidentovi, ale značná koncentrace lidí jim přinesla vidinu nějakého toho randu do kapsy.

Tak trochu nepředvídatelný den byl zakončen luxusní večeří v „luxusním“ stylu! Kdo má rád asijskou kuchyni (thajskou, japonskou, čínskou) jděte do Haiku. Tapas styl podávání jídla vás dožene k tomu, ochutnat vlastně vše a zjistit, co se za těmi podivnými názvy skrývá. Objednat si ale samozřejmě můžete třeba jen klasické sushi (podle číšníka „šuši“), Dim Sum (v páře vařené knedlíčky s náplní), nudle nebo pekinskou kachnu, a dobré tady mají vlastně vše!

Zdroj: lenkavolfova.blog.idnes.cz
Rubriku připravila: Mária Ramsová

ZDRAVÝ DOMOV

Jód je nezbytný pro dobrou imunitu i pro hubnutí

S poruchou štítné žlázy je v ČR léčeno přes 5 % populace. Mnohem větší procento však příznaky chorob způsobených nedostatkem jódu ignoruje nebo o nich vůbec netuší. Přitom správný přísun jódu ve stravě zásadně ovlivňuje celkovou kvalitu lidského organismu, závisí na něm naše zdraví, krása, ale i inteligence nebo plodnost.

„Jód je stopový prvek, který potřebuje štítná žláza k řízení veškerých metabolických pochodů v těle. Při jeho nedostatku organismus ztrácí svého koordinátora. Člověk s jodovým deficitem může jíst kolik potravinových doplňků nebo vitaminů chce, ale s nulovým efektem, tělo nebude vědět, kam má účinné látky nasměrovat, a bez užitku je vyloučí v moči ven,“ popsala význam jódu a funkce štítné žlázy Zuzana Hlinecká, specialista na zdravou výživu.

Přirozeným zdrojem jódu jsou mořské ryby a řasy. Například losos obsahuje sedmkrát víc jódu než máslo nebo sýr a makrela dodá tělu třináctkrát víc potřebného prvku než vepřové maso. Jídelníček mnoha Čechů se však kloní spíše k vnitrozemským potravinám a sůl, která se jodem obohacuje od půlky minulého století, už při současném tempu života lidskému organismu nestačí.

Průměrný Evropan denně přijímá 80 mikrogramů jódu denně, ovšem doporučená dávka je více než dvojnásobná. „Nedostatek jódu má za následek špatnou funkčnost orgánů, oslabuje imunitu a stojí za mnohými civilizačními chorobami. Obrovský vliv má jód už v těhotenství, kdy na něm závisí vývoj plodu včetně nervových buněk mozku dítěte,“ doplnila Zuzana Hlinecká. Poruchou štítné žlázy trpí pětikrát více žen než mužů, přičemž riziko onemocnění se zvyšuje s přibývajícím věkem. U starších žen jde až o 15 % populace.

„O obrovském významu jódu se vůbec nemluví. Většina lidí neřeší, jestli kupuje jodizovanou sůl nebo ne. Navíc po otevření kilového balení nebo jeho narušení začne jód ze soli vyprchávat a po měsíci už ho obsahuje jen minimální množství. Příznakem vyprchání jódu ze soli je také její vlhnutí,“ upozornila Zuzana Hlinecká. „Pro lidi žijící mimo přímořské oblasti se doporučuje užívat doplňky stravy s jodem. Jodis koncentrát váže jód na vodu a všechny látky, které tělo nevyužije, s ní vyloučí. Pokud se rozhodnete pro tablety, hrozí nadbytečný příjem jódu, kterého se tělo nemá jak zbavit.“

Pravidelné užívání doplňků obohacených o jód a správnou funkci štítné žlázy pozná člověk po stránce duševní - cítí víc energie, má lepší paměť, lépe se koncentruje - i fyzické, neboť zabraňuje vypadávání vlasů, zpevňuje nehty a podporuje spalování tuků. „Metabolismus s dostatečným přísunem jódu pracuje rychleji a efektivněji, tělo přesně ví, co a jak dělat, například sacharidům už tak snadno nedovolí přeměnit se na tuk a ukládat se. Jodis koncentrát je vhodný pro všechny, kteří nepřijímají

dostatek jódu v běžné stravě, což v případě vnitrozemských států platí o většině obyvatel," uvedla Zuzana Hlinská.

Zdroj: zdravy-domov.doktorka.cz

Vinný ocet a jedlá soda: Ekologické prostředky do domácnosti

Vinný ocet je díky desinfekčním vlastnostem, nízké ceně a šetrnosti k životnímu prostředí ideálním domácím čistícím prostředkem. Vinný ocet dokáže zničit plíseň, odstranit vodní kámen, změkčit prádlo, odstranit plevel a pochyťat ovocné mušky. V kombinaci s vinným octem jedlá soda dokáže odstranit skvrny z matrací a dokonale vydrhnout pracovní desku v kuchyni i koupelnu.

Výhody:

Na rozdíl od komerčních čistících prostředků neobsahují karcinogenní látky a nezpůsobují podráždění očí, kůže a dýchacího traktu.

Vinný ocet a jedlá soda jsou šetrné k životnímu prostředí.

Ušetříte peníze.

Jsou účinné.

Nevýhody:

Čištění domácími prostředky dá někdy více práce.

Zdroj: greenideareviews.com

Rubriku připravila: Mária Ramsová

ZÁBAVA

HUMOR

Stojí dva kosmonauti na Marsu, dívají se střídavě na sebe, na Zem, na raketu, na sebe, na Zem, na raketu.

Po chvíli to jeden nevydrží a říká:

„Co se na mě tak díváš, já tam ty klíče nezabouchl!“

Turista jede vzadu v taxíku a chce se zeptat taxikáře na nějaké tipy, kam ve městě zajít.

Nakloní se a poklepe taxikáři na rameno.

Ten hrozivě vykřikne, strhne volant, odrazí se od autobusu na chodník a zastaví před velkou výlohou.

Turista se začne hned omlouvat: „Pardon, netušil jsem, že vás takhle vyděsím...“

Taxikář se na něj otočí a zařve: „Už nikdy mi to nedělejte!“

Pak se rozdýchá a povídá: „Není to úplně vaše vina.“

Já jsem dnes první den v nové práci a předtím jsem roky jezdil s pohřebákem.“

RECEPTY

Recepty na zmrzliny

Vanilková zmrzlina

90 g krupicového cukru
3 ks žloutků
300 ml mléka
150 ml smetany ke šlehání
vanilinový cukr
šlehačka na ozdobu

Postup:

1. Žloutky ušleháme s cukrem do pěny, po částech vyšleháme téměř vařící mléko, pak směs procedíme do vypláchnutého kastrolu a zahříváme za stálého míchání, až směs zhoustne, nesmí se ale vařit!
2. Krém ochutíme vanilinovým cukrem, vychladíme, nalijeme do rovné kovové misky a necháme v mrazicím prostoru chladničky (nebo v mrazničce) trochu zmrazit
3. Mezitím ušleháme smetanu
4. Částečně zmrazený krém vyklopíme do misky, přidáme připravenou šlehačku a lehce, ale důkladně vše promícháme
5. Krém znovu nalijeme do misky a necháme zmrazit do tuha.

Ořechová zmrzlina

200 ml kondenzovaného neslazeného mléka
200 ml mléka
100 g pískového cukru
30 g másla
2 lžíce nastrovaných vlašských ořechů
1 lžíce vanilkového pudinkového prášku
2 ks bílků
1 ks žloutku

Postup:

1. V malém množství mléka rozmícháme pískový cukr, žloutek a pudinkový prášek.
2. Pak přilijeme ke zbylému mléku a ve vodní lázni zahříváme za stálého míchání do zhoustnutí, ale nevaříme
3. Vmícháme máslo a nádobu dáme do studené vody, kde za občasného zamíchání necháme vychladnout.
4. Potom vmícháme pevně ušlehaný sníh z bílků a nastrované ořechy
5. Krém vlijeme do vhodné nádoby a necháme zmrazit.

Jahodová zmrzlina

500 g jahod
150 g moučkového cukru
2 balíčky vanilkového cukru
500 ml smetany ke šlehání
formičky na domácí zmrzlinu

Postup:

1. Smetanu důkladně vyšleháme
2. Do šlehačky zapracujeme moučkový a vanilkový cukr.
3. Jahody důkladně omyjeme a okapané rozmačkáme, vmícháme je ke šlehačce
4. Hmotou naplníme jednotlivé formičky a dáme je do mrazáku zamrazit.

Rubriku připravila: Mirka Schullerová

SPRÁVNÁ ŘEŠENÍ

Vížka našeho kostela je nadbytečně vysoká. Co to máš za neobvyklé způsoby? Raději drž jazyk za zuby. Musím svinout svoje výkresy, než jim někdo způsobí nějaký zbytečný úbytek. Slyšíš ty libé tóny? Odkud se ozývají? Nezívej, raději zpytuj svoji mysl. Uloupil jsem pár ořechů na sousedově lísce. Velikými doušky vyprázdnil láhev vína a ještě se mu sbíhaly sliny na pivo. Stmívá se, už brzičko vyjde Měsíc. Uvidíme se zítra. Mezi borovicemi se mihla liška. Vidíš tam viset toho netopýra? Na mýtině se několik minut vyhřívala zmiže, ale když jsme ji chtěli polapit, zmizela ve vysokém býlí. Neplýtvej pitnou vodou! Můj plyšový medvídek se jmenuje Dalibor a ten tvůj Libor. Vyšlápeme si dnes na Vyšehrad nebo vymyslíš nějaký jiný výlet? Měl jsem na mysli vyjet si na Výtoň. Získal jsem cenu za nejvýznamnějšího jazykozpytce. Už jsi vybudoval ten pískový hrad? Už brzy se musím vystěhovat z naší myslivny.